

Billedkunstneres forbund m.fl.

5. maj 2009
Sag 1055-10 GS/cn

L 196 Forslag til lov om arbejdsmarkedsbidrag (Arbejdsmarkedsbidragsloven)

Kommentarer vedrørende am-bidrag for kunstnere, herunder for royalties (Koda, gramex mv. afgifter) i forbindelse med foretræde for Folketingets Skatteudvalg

Overordnet er der følgende kommentarer til forslaget:

1. Forslaget er fremsat uden, at de berørte kunstnere har været hørt gennem deres respektive organisationer eller Dansk Kunstnerråd, hvilket er udtryk for en ny og arrogant holdning til kunstnere og disses vilkår.
2. Forslagets provenumæssige virkninger er ikke på nogen måde underbygget.
3. Forslaget lever ikke op til sin egen målsætning om forenkling og lettere administration. Forslaget er uklart for så vidt angår grundlaget for beregning af arbejdsmarkedsbidrag af vederlag uden for ansættelsesforhold og uden for erhverv, hvilket må forventes at medføre en lang række skattesager.
4. Forslaget medvirker til at underminere dansk kultur. Udvidelsen af arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget til vederlag i form af koda og gramex afgifter mv. vedrører kun kunstnere, der er fuldt skattepligtige til Danmark. De skal betale arbejdsmarkedsbidrag af disse betalinger, mens udenlandske kunstnere ikke belastes med dette bidrag. Dermed har forslaget negativ konkurrenceeffekt og opfordrer danske kunstnere til at drage til udlandet, i hvert fald når de har opbygget en portefølje af immaterielle rettigheder.
5. Lovforslaget fritager fortsat bibliotekspenge til forfattere, fordi man ønsker at fremme dansk sprog og kultur. Tilsvarende kan anføres for royalties af alle andre danske kunstners værker, som derfor også bør fritages på helt tilsvarende måde.
6. Udvidelsen af grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag til at omfatte alle vederlag uden for ansættelsesforhold, herunder indtægter, der har karakter af kapitalafkast som fx koda og gramex afgifter, giver usikkerhed om hvilke indtægter, der

indgår i grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag, og medfører merbeskatning af en lang række vederlag i forhold til grundlaget opgjort efter gældende regler. Det gælder, uanset at indtægten ikke har relation til en arbejdsindsats, hvilket formøntlig ikke har været tilslaget.

7. Udvildelsen af grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag til at omfatte alle vederlag uden for ansættelsesforhold, giver i vidt omfang en beskatning af vederlaget, uden at der er fratrag i personlig indkomst, fordi der er tale om vederlag, der er kapitalindkomst. Dermed bliver skattebelastningen af arbejdsmarkedsbidraget betydeligt større end for vederlag, der indgår ved opgørelsen af den personlige indkomst.

Forslaget bør ændres:

På grund af disse mange og væsentlige indsigelser samt de helt eller delvis utilsigtede virkninger af forslaget, bør det ændres, så det svarer til den nuværende ordning. Dette vil sikre, at arbejdsmarkedsbidrag i alle tilfælde kun opkræves, når der er tale om vederlag, der har klar sammenhæng med en personlig arbejdsindsats.

Både de gældende regler og lovforslaget fritager danske forfatters bibliotekspenge fra arbejdsmarkedsbidrag, fordi man ønsker at fremme dansk sprog og kultur. Når dette er målet, bør alle royalties til danske kunstnere fritages for arbejdsmarkedsbidrag. En generel fritagelse for arbejdsmarkedsbidrag gælder efter forslaget kun for royalties til udenlandske kunstnere.

Tekniske bemærkninger til forslaget:

Kommentarerne her vedrører den foreslåede bestemmelse i § 2 stk. 1 nr. 2, der fastsætter, at grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag omfatter "Ethvert vederlag i penge eller naturalier modtaget uden for ansættelsesforhold, når der ikke er tale om selvstændig erhvervsvirksomhed, herunder efterbetaling m.v. i forbindelse herved samt den skattepligtige værdi af udbytter som nævnt i ligningslovens § 16 A, stk. 6."

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget § 3 nr. 3, der fastsætter, at følgende ikke medregnes i bidragsgrundlaget.

"Vederlag som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1, 2 og 4, i det omfang sådanne vederlag ikke skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst."

Ingen klar definition af vederlag uden for ansættelsesforhold

Efter forslaget bemærkninger er det en grundlæggende forudsætning for at opkræve arbejdsmarkedsbidrag, at der foreligger et vederlag for en arbejdsydelse.

Som forslaget § 2, stk. 1, nr. 2 er formuleret "vederlag uden for ansættelsesforhold" vil bestemmelsen imidlertid inkludere betalinger, der ikke umiddelbart har sammenhæng med en aftale, der forudsætter en arbejdsindsats fra en af parterne. Dette er en ændring i forhold til den nuværende lov om arbejdsmarkedsbidrag, jf. § 7, stk. 1c. Ændringen medfører en meget betydelig udvidelse af bidragsgrundlaget - men efterlader samtidig stor uklarhed om opgørelse af grundlaget.

Vederlag

Udgangspunktet for, at der foreligger et vederlag, vil normalt være, at der er tale om en aftale mellem to parter, hvor den ene påtager sig betaling for at opnå en modydelse. Et vederlag vil således normalt kun foreligge, hvis der er to parter, der har indgået en aftale om udveksling af ydelser i en gensidigt bebyrdende kontrakt. Forslaget er dog uklart på dette punkt.

Denne uklarhed bliver understreget af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen. På den ene side anføres det, at

"Der ligger i begrebet »vederlag« en forudsætning om en modydelse - at der sker en honorering af et arbejde eller en ydelse, som modtageren af vederlaget har præsteret i en eller anden form."

På den anden side anføres,

"Der kan eksempelvis også være tale om en ydelse i form af, at et immaterielt gode stilles til rådighed for andre - det som sædvanligvis betegnes som royalties - men bestemmelsen er ikke begrænset af eventuelle ophavsretlige forhold. Vederlag for at stille et kunstnerisk arbejde til rådighed for offentligheden er således omfattet. Det afgørende er kort sagt, at modtageren erhverver et vederlag uden for ansættelsesforhold."

Alle skattepligtige vederlag

Hermed inddrager forslaget alle betalinger, der efter en ikke nærmere specificeret sproglig fortolkning, kan opfattes som "vederlag". Det er blot en betingelse, at et sådant vederlag skal medregnes ved opgørelse af den skattepligtige indkomst.

Udover vederlag i form af royalties til kunstnere uden for egentlige ansættelsesforhold, vil et bidragspligtigt vederlag være enhver form for vederlag uden for ansættel-

I en række tilfælde vil royalties eller andre betalinger/vederlag for immaterielle rettigheder, herunder til kunstnere, således udgøre en indkomstsættelig betaling, uden

Er royalties vederlag?
 Det fremgår af forslaget, at begrebet vederlag inkluderer royalties, herunder royalties til kunstnere mv. for udnyttelse af immaterielle rettigheder. Forslaget synes imidlertid ikke at skelne mellem, om der foreligger vederlag til den kunstner mv., der har frembragt værket, eller om det er vederlag til den, der erhverver en rettighed til dette. Uklart er tillige om "vederlag" også omfatter andre betalinger, der ikke er baseret på et affælsforhold mellem indehaver af rettigheden og den, der betaler for at udnytte en immateriel rettighed. Videre er det uklart, om royalties også er bidragspligtige, hvis det immaterielle aktiv, indehaves af en anden, end den kunstner mv., der har frembragt aktivet, fx fordi aktivet er faldet i arv eller er købt af en privatperson.

Forslaget mangler endvidere sammenhæng med reglerne i personskatteoven, idet der tilsyneladende vil blive opkrævet arbejdsmarkedsbidrag af en lang række vederlag, der ikke beskattes som personlig indkomst, men som kapitalindkomst. Da arbejdsmarkedsbidrag efter forslaget alene kan fratrækkes ved opgørelse af personlig indkomst, er effekten af forslaget, at der ikke blot opkræves afgift af vederlag, der har karakter af kapitalafkast, men den reelle afgift er også højere end for andre vederlag pga. manglende fratragsret.

Sådanne vederlag er i øvrigt ikke omfattet af bemærkningerne. Det er således ikke umiddelbart klart, om det også er tilsligt, at vederlag, der kan karakteriseres som kapitalafkast, skal indgå i grundlaget for beregning af arbejdsmarkedsbidrag. Det er videre uklart, om forslaget alene skal omfatte indtægter, men ikke fortjeneste fx ved salg af fast ejendom eller sættelig fortjeneste ved afsælse af andre aktiver, herunder immaterielle aktiver.

En lang række sættelige betalinger/vederlag vil hermed efter forslaget som noget nyt blive bidragspligtige, selvom de, ligesom royalties, har karakter af kapitalafkast. Omfattet af forslaget er således også fx

- renteindtægter af udlån eller kontoindeståender, når kreditor er en person,
- periodisk udlejning af en- eller to-familiehus, sommerhuse

Forslaget er hermed langt bredere end den tilsvarende bestemmelse i de gældende regler, hvor der er foretaget en præcis afgrænsning til "vederlag, honorarer eller anden indkomst for personligt arbejde uden for tjenesteforhold."

sesforhold. For så vidt angår royalties til kunstnere skelnes ikke mellem forskellige former for royalties, som både kan have karakter af vederlag for udnyttelse af en immateriel rettighed og af fortjeneste ved salg af rettigheder.

at der kan siges at foreligge et vederlag for en arbejdsindsats. Det gælder fx i de tilfælde, hvor en immateriel rettighed er overdraget fra ophavsmanden enten ved aftale, eller fordi rettigheden er faldet i arv.

Det er uklart om et vederlag for rettigheder i alle tilfælde skal indgå i grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag, fx i de nævnte tilfælde, hvor en person har erhvervet en immateriel rettighed og modtager et afkast af denne uden for erhverv eller ansættelsesforhold, fx koda eller gramex afgifter.

Det er videre ikke klart, om fx det vederlag, der vil tilfalde en kunstner, hvis billeder – ikke af kunstneren selv, men af en senere ejer – sælges på auktion. En sådan betaling kan næppe siges at udgøre et vederlag som led i en gensidigt bebyrdende aftale.

Det er væsentligt, at der foretages en nærmere præcisering af, hvilke betalinger, der anses for bidragspligtige vederlag.

Det er ligeledes væsentligt at få klarlagt, at vederlag kun omfatter vederlag, der har karakter af betaling for en personlig arbejdsindkomst, og som indgår ved opgørelse af personlig indkomst.

Er projektstøtte vederlag?

Efter lovforslaget er det uden videre klart, at legater ikke er vederlag. Dermed skal et legat ikke indgå i grundlaget for beregning af arbejdsmarkedsbidrag. I et vist omfang følger denne fritagelse for arbejdsmarkedsbidrag allerede af, at legatet er skattefrit som hæderslegat (uansøgt hæderslegat).

Da legater per definition er en gave, dvs. at yderen af legatet ikke har krav på en modydelse, vil legater ikke være et vederlag. Dermed vil det ikke indgå i beregningsgrundlaget.

Det gælder, uanset om legatet er betinget af, at kunstneren afgiver rapport om, at midlerne er anvendt til et projekt, som Kunstrådet eller andre har ydet støtte til at gennemføre.

Det er imidlertid uklart, hvad der ligger i bemærkningerne til bestemmelsen, fx hvis et støttet projekt efterfølgende eller forud for tildeling af legatet vises frem for offentligheden:

"Der kan eksempelvis også være tale om en ydelse i form af, at et immaterielt gode stilles til rådighed for andre - det som sædvanligvis betegnes som royalties - men bestemmelsen er ikke begrænset af eventuelle ophavsretlige forhold. Vederlag for at stille et kunstnerisk arbejde til rådighed for offentligheden er således omfattet. Det

afgørende er kort sagt, at modtageren erhverver et vederlag uden for ansættelsesforhold"

For at undgå fremtidige unødige skattesager bør det præciseres, at legater i enhver form ikke indgår i bidragsgrundlaget. Legater kan, uanset om de er betinget af, at modtageren anvender pengene til et nærmere beskrevet projekt, og uanset om værket indgår i en udstilling eller på anden måde bliver vist i det offentlige rum, ikke anses for at være "vederlag". Det skyldes, at legatet pr. definition ikke giver ret til en aftalt modydelse.

Gitte Skouby
 Advokat
 gs@gstax.dk

